

EUROPA-KOMMISSIONENS SVAR

PÅ DEN EUROPÆISKE REVISIONSRETS SÆRBERETNING

Horisont 2020-foreanstaltningerne til udvidelse af deltagerkredsen var godt udformet, men de nationale myndigheders indsats vil være afgørende for opnåelse af bæredygtige forandringer

Indhold

RESUMÉ (punkt I-X)	2
INDLEDNING (punkt 1-11).....	3
REVISIONENS OMFANG OG REVISIONSMETODEN (punkt 12-16)	4
BEMÆRKNINGER (punkt 17-86).....	4
KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER (punkt 87-99)	9
Anbefaling 1 — Styrke anvendelsen af politikstøttefaciliteten.....	9
Anbefaling 2 — Sigte mod en mere afbalanceret deltagelse i udvidelsesforanstaltningerne....	10
Anbefaling 3 — Fremme rettidig adgang til supplerende finansiering.....	10
Anbefaling 4 — Styrke projektledernes kapacitet til at udnytte deres forskningsresultater	10
Anbefaling 5 — Styrke overvågningen af udvidelsesforanstaltningerne	11

Dette dokument indeholder Europa-Kommissionens svar på bemærkninger i Revisionsrettens særberetning, jf. [finansforordningens](#) artikel 259, og offentliggøres sammen med den pågældende særberetning.

RESUMÉ (punkt I-X)

Kommissionens svar:

I Vejen til øget økonomisk vækst og konkurrenceevne er i høj grad forbundet med forskning og innovation (FoI). Derfor har Kommissionen lagt særlig vægt på FoI i EU's rammeprogrammer — under det nuværende Horisont Europa-program (2021-2027) og det tidligere Horisont 2020-program (2014-2020).

II Der er blevet godkendt ni rammeprogrammer siden 1984. Siden starten har Kommissionen fulgt op på medlemsstaternes deltagelse i rammeprogrammerne. I den forbindelse har Kommissionen konstateret forskellige grader af deltagelse blandt medlemsstaterne, og den har arbejdet på at rette op på dette siden vedtagelsen af rammeprogrammet under Horisont 2020.

Det nuværende rammeprogram, Horisont Europa, fortsætter de igangsatte bestræbelser i Horisont 2020 om at forbedre deltagelsen i de lande — medlemsstater — der halter bagefter på dette område. Som følge af de (udvidelses)foranstaltninger, som Kommissionen har iværksat, bør disse medlemsstater styrke deres potentiale for vellykket deltagelse i FoI-processer samt fremme netværkssamarbejde og adgang til ekspertise.

Desuden bør deltagerne i programmet kunne opgradere deres FoI-systemer, hvilket vil gøre dem stærkere og give EU som helhed mulighed for gøre fremskridt, i overensstemmelse med de politiske mål for det europæiske forskningsrum (EFR).

III Kommissionen har udformet og gennemført flere foranstaltninger under Horisont 2020. De er:

Teaming: støtte til/oprettelse af ekspertisecentre som rollemodeller til at fremme ekspertise, nye investeringer og reformer af FoI-systemer.

Parvist samarbejde: udvikle ekspertise inden for udvalgte FoI-områder, fremme synligheden for forskningscentre og universiteter samt opkvalificere deres personale.

Professorater for det europæiske forskningsrum: støtte til universiteter og forskningscentre fra kvalificerede lande med henblik på at tiltrække og fastholde højt kvalificerede menneskelige ressourcer og hjælpe fremragende forskere og deres forskerhold med at blive "gamechangere" inden for deres felt.

Europæisk samarbejde om videnskab og teknologi (COST): grænseoverskridende forskningsnetværk, der hjælper fremragende forskere og innovatorer med at få adgang til de europæiske og internationale netværk.

V Udvidelsesforanstaltningerne under Horisont 2020 har fremmet reformer og ændringer i de nationale FoI-systemer, tilskyndet til nye partnerskaber og indført nye videnskabelige programmer, udvidede netværk og tilskyndet til flere fagfællebedømte internationale publikationer.

I de senere år har udvidelseslandene øget deres deltagelse under Horisont 2020. I gennemsnit udgjorde det 7,2 % af det samlede Horisont 2020-budget, der er øremærket indtil videre (i forhold til 5,5 % i det syvende rammeprogram, RP7).

Kommissionen fortsætter sit arbejde med disse bestræbelser. Men forudsætningen for, at disse foranstaltninger vil kunne lykkes, afhænger ikke desto mindre af de systemer, der er indført på nationalt eller regionalt plan.

I den forbindelse afspejler Horisont Europa-forordningen, at Kommissionens bestræbelser "modsvares af forholdsmæssige foranstaltninger fra medlemsstaternes side..., med støtte i form af EU-midler samt nationale og regionale midler." ¹

VI Politikstøttefaciliteten har siden 2015 ydet medlemsstaterne og de associerede lande under Horisont Europa praktisk støtte til udformning, gennemførelse og evaluering af reformer, der øger kvaliteten af deres Fol-investeringer, -politikker og -systemer.

Der er fremsat anbefalinger under denne facilitet til de lande, der har anmodet derom. Anbefalingerne er vigtige råd til forbedring af de nationale Fol-systemer. Deres gennemførelse afhænger af de nationale myndigheder.

VII Udvidelsesforanstaltningerne, der er indført siden Horisont 2020, forventes at give en række resultater i fremtiden. Men det er stadig for tidligt at vurdere effekten af de gennemførte eller igangværende projekter.

VIII Ovennævnte udvidelsesforanstaltninger er begyndt at give lovende resultater. Ikke desto mindre er der i Revisionsrettens beretning peget på nogle aspekter af gennemførelsen af disse foranstaltninger, som Kommissionen vil arbejde på. Kommissionen egen overvågning har også identificeret problemer med yderligere at forbedre resultaterne af disse foranstaltninger.

IX Med forordningen, hvorved Horisont Europa oprettes (ovennævnte artikel 50 i Horisont Europa-forordningen), er der indført et sæt regler for overvågning. I den forbindelse vil Kommissionen etablere et system til overvågning af udvidelsesforanstaltningernes gennemførelse.

X Kommissionen accepterer alle anbefalingerne.

INDLEDNING (punkt 1-11)

Fælles svar på punkt 01-05:

Forskellene i medlemsstaternes Fol-resultater er et komplekst og mangesidigt spørgsmål om fælles ansvar, som omfatter mange forskellige europæiske, nationale og regionale aspekter. I Horisont 2020 blev der indført en række målrettede foranstaltninger med henblik på "udbredelse af topkvalitet og udvidelse af deltagerkredsen" — almindeligt kendt som "udvidelse" — og afsat 900 mio. EUR til aktiviteter som teaming, parvist samarbejde, professorater for det europæiske forskningsrum og det europæiske samarbejde om videnskab og teknologi med henblik på at hjælpe de lande, der haltede bagefter, med at forbedre deres Fol-resultater generelt og i tide lette deres videre deltagelse i rammeprogrammerne.

For Horisont Europa er medlovgiverne blevet enige om at øge andelen for dette indsatsområde til 3,3 % af budgettet i forhold til ca. 1 % i Horisont 2020. En sådan stigning i budgettet vil give mulighed for en større effekt af de planlagte foranstaltninger, og det vil bedre bidrage til at fremme topkvalitet i hele EU.

Udvidelsesforanstaltningerne bidrager til opbygning af Fol-kapacitet for de lande, der halter bagefter. De styrker deres potentiale for vellykket deltagelse i tværnationale Fol-processer og fremmer netværkssamarbejde og adgang til ekspertise.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation — og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013, artikel 7.5.

Deltagerne i programmet forventes at kunne opgradere deres FoI-systemer, hvilket vil gøre dem stærkere og give EU som helhed mulighed for gøre fremskridt, i overensstemmelse med de politiske mål for EFR.

Under Horisont Europa har foranstaltninger som f.eks. teaming, parvist samarbejde, professorater for det europæiske forskningsrum samt hjernemobilitet og topkvalitetsinitiativer haft til formål at hjælpe med at udbrede topkvalitet, forbedre FoI-lederevner og opbygge stabile grundlag for samarbejde med partnere i hele Europa. Kommissionen forventer, at potentielle støttemodtagere gennem et velfungerende netværk af nationale kontaktpunkter vil få mulighed for en forudgående gennemgang. Det vil blive suppleret med en matchmakingtjeneste med henblik på at finde enheder, der kan samarbejde. En ny særlig foranstaltning (den såkaldte "hop on") vil gøre det muligt for nye partnere fra udvidelseslandene at deltage i igangværende fælles forsknings- og innovationsprojekter og bidrage til at opbygge samarbejdsforbindelser.

Både Horisont 2020 og Horisont Europa er ekspertisebaserede konkurrenceprægede programmer.

REVISIONENS OMFANG OG REVISIONSMETODEN (punkt 12-16)

Ingen svar fra Kommissionen.

BEMÆRKNINGER (punkt 17-86)

Kommissionens svar:

28 Politikstøttefaciliteten under Horisont 2020 har siden 2015 ydet medlemsstaterne og de associerede lande under Horisont 2020 praktisk støtte til udformning, gennemførelse og evaluering af reformer, der øger kvaliteten af deres FoI-investeringer, -politikker og -systemer.

Politikstøttefaciliteten under Horisont Europa, der blev iværksat i februar 2021, varetager ovennævnte aktivitet og bør sikre god praksis, uafhængig ekspertise på højt niveau og vejledning på anmodning af medlemsstater og associerede lande. PSF-aktiviteter bliver regelmæssigt fremlagt for og drøftet i Udvalget for Det Europæiske Forskningsrum og Innovation.

32 Politikstøttefaciliteten er et analyseværktøj, der fremsætter anbefalinger. Gennemførelsen af disse anbefalinger kan blive udsat for pres fra relevante interessenter, som kan være på vagt over for en ændring af status quo, og som derfor kræver politisk lederskab på nationalt plan.

Kommissionen noterer sig spørgsmålet, som Revisionsretten har rejst, og arbejder på det. Ikke desto mindre blev det i forbindelse med Kommissionens evaluering af politikstøttefaciliteten fra 2019 konkluderet, at rådgivningen fra uafhængige eksperter og gensidig læring hjalp de politiske beslutningstagere med at forstå deres egne FoI-systemer og udvikle større åbenhed. Desuden erkendte Kommissionen i evalueringen, at der var et reelt behov fra landene for denne type støtte, og at der fortsat vil være et sådant behov i de kommende år.

33 Selv om Kommissionen var enig i Revisionsrettens bemærkning, analyserede den de af eksperterne fremsendte PSF-rapporter efter deres undersøgelse af FoI-systemet i det pågældende land.

Rapporten drøftes derefter indgående bilateralt med de berørte medlemsstater med henblik på at sætte deres henstillinger og bemærkninger ind i en specifik kontekst.

Medlemsstaterne opfordres derfor til at behandle anbefalingerne i rapporten om forbedring af deres eget Fol-system.

35 Medlemsstaterne har det fulde ansvar for gennemførelsen af de anbefalinger, som eksperterne har fremsat i deres rapporter.

Eksperternes PSF-rapport er genstand for drøftelser med de relevante medlemsstater, således at de kan fremsætte deres egne synspunkter og vurdere, hvordan de foreslåede anbefalinger bedst kan gennemføres.

39 Rapporten vedrørende Kommissionens evaluering af politikstøttefaciliteten fra 2019 blev udarbejdet forud for og som forberedelse til udformningen af instrumentet under Horisont Europa. Så snart den nye politikstøttefacilitet var blevet vedtaget under Horisont Europa i februar 2021, blev der i processen taget hensyn til gennemførelsen af anbefalingerne i evalueringen af faciliteten.

41 Politikstøttefaciliteten er et værktøj, der hjælper medlemsstaterne i deres reformprocesser, men den kan suppleres med andre støtteforanstaltninger.

FÆLLES SVAR PÅ PUNKT 42-49: Siden vedtagelsen af udvidelsesforanstaltningerne har Kommissionen overvåget de støtteberettigede medlemsstaters fremskridt med hensyn til deltagelse.

Selv om disse lande endnu ikke har nået det niveau for deltagelse, man havde håbet på, er der forventninger om, at disse foranstaltninger vil blive vellykkede. De fleste Horisont 2020-projekter er i gang, og der gennemføres nye foranstaltninger under Horisont Europa.

Med hensyn til Horisont Europa omfatter artikel 7.5 i forordningen princippet om, at:

"Programmet bistår lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen, med at øge deres deltagelse i programmet og fremme en bred geografisk dækning i samarbejdsprojekter, herunder ved at udbrede videnskabelig topkvalitet, fremme nye samarbejdsforbindelser, stimulere hjernemobilitet og gennemføre artikel 24, stk. 2, og artikel 50, stk. 5.

Disse bestræbelser modsvarer af forholdsmæssige foranstaltninger fra medlemsstaternes side, herunder gennem fastsættelse af attraktive lønninger for forskere, og støtte i form af EU-midler samt nationale og regionale midler.

Uden at kriterierne for topkvalitet undergraves, lægges der særlig vægt på geografisk balance med forbehold af situationen på det berørte Fol-område, i evalueringspaneler og i organer såsom råd og ekspertgrupper."

50 Horisont 2020 og Horisont Europa er konkurrenceprægede programmer, og der kan ikke fastsættes landespecifikke kvoter. De bistår imidlertid lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen, med at øge deres deltagelse i disse programmer og fremme en bred geografisk dækning (jf. svar på punkt 42, artikel 7.5 i forordningen, hvorved Horisont Europa oprettes, og reglerne for deltagelse). Med en stigende portefølje af projekter, mere diversificerede foranstaltninger og målrettede kommunikationsaktiviteter, herunder et styrket netværk af nationale kontaktpunkter, forventes det, at de forskellige grader af deltagelse blandt udvidelseslandene vil blive yderligere udjævnet i hele Horisont Europa.

52 Revisionsretten henviser til en række aspekter for gennemførelsen af udvidelsesforanstaltningerne, der stammer fra deres analyse af de igangværende projekter.

Disse drejer sig hovedsagelig om kapaciteten til at opbygge et system, der understøtter den videre udvikling af forskning og innovation på nationalt plan i de lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen.

Den første strategiske plan for Horisont Europa (2021-2024) har til formål at understøtte den geografiske mangfoldighed, opbygge den nødvendige kapacitet til at give mulighed for tilfredsstillende deltagelse i Fol-processen og fremme netværkssamarbejde og adgang til ekspertise.

I den forbindelse er der i arbejdsprogrammet for 2023-2024 under Horisont Europa vedrørende "Udvidelse af deltagerkredsen og styrkelse af EFR", som er under udarbejdelse, planer om at rette op på disse aspekter.

Derfor vil en portefølje af supplerende foranstaltninger (arbejdsprogrammet for 2023-2024 under Horisont Europa), der sigter mod opbygning af Fol-kapacitet i de lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen — også gennem nationale og regionale Fol-reformer og investeringer — sætte dem i stand til at få et konkurrenceforspring på europæisk og internationalt plan.

Kapacitetsopbygning vil strække sig ud over rent videnskabelig kapacitet, da det omfatter udvikling af ledelses- og forvaltningskapacitet til gavn for de institutioner, der er ivrige efter at overtage ledelsen af konsortiet.

Teamingforanstaltninger vil skabe nye ekspertisecentre eller modernisere eksisterende ekspertisecentre ved hjælp af et meget tæt og strategisk partnerskab med førende institutioner i udlandet. Virkningen vil blive forstærket af forhåndsbedingungen i forbindelse med sikring af supplerende investeringer (navnlig til infrastruktur, bygninger og hardware) fra strukturfondene eller andre kilder.

Desuden vil de dokumentere den moderne ledelses- og forvaltningsmodels succes og dermed fremme generelle reformer i det nationale Fol-miljø.

57, ANDET LED I henhold til de lovgivningsmæssige rammer for EFRU-midler for 2014-2020 er fristen for støtteberettigelse den 31. december 2023. Retningslinjerne for afslutning giver to muligheder for aktioner, der medfinansieres af EFRU-midler, som ikke kan afholdes inden fristen for fremlæggelse af afslutningsdokumenterne (15. februar 2025):

- ikke-fungerende projekter (dvs. projekter, der ikke er gennemført fysisk eller fuldt ud) med en samlet udgift på over 2 mio. EUR, kan afsluttes et år senere (15. februar 2026) på visse betingelser, med anden finansiering
- projekter med en samlet udgift på over 5 mio. EUR kan indføres i programperioden 2021-2027 på visse betingelser; navnlig skal operationen bestå af to identificerbare faser, og fase 2 skal være berettiget til støtte i perioden 2021-2027 (dvs. at den anden fase skal overholde alle gældende regler i perioden 2021-2027 (artikel 118 i forordning (EU) 2021/1060) og kan derfor finansieres af midler fra perioden 2021-2027).

Svar på tekstboks 3 — Eksempel på de vanskeligheder, som et teamingprojekt står over for i forbindelse med supplerende finansiering fra EFRU:

Forvaltningsmyndighederne er forpligtede til at udvise rettidig omhu i forbindelse med udvælgelsen af operationer med støtte fra EFRU. Forsinkelserne skyldtes, at den procedure, som krævedes af forvaltningsmyndigheden, var kompleks, og at støttemodtageren havde svært ved at udarbejde og fremlægge den nødvendige dokumentation.

59 Kommissionen har under Horisont Europa fastlagt reglerne for overvågning og rapportering af programmet. (Artikel 50). I den forbindelse vil Kommissionen løbende overvåge forvaltningen og

gennemførelsen af programmet. Præstationsrapporteringssystemet vil sikre, at data til overvågning af programmets gennemførelse og resultater indsamles effektivt, virkningsfuldt og rettidigt.

Kommissionen vil derfor sørge for, at der tages hensyn til de aspekter, der skal tages i betragtning ved overvågningen af de gennemførte udvidelsesforanstaltninger, således som Revisionsretten bemærkede i punkt 61.

FÆLLES SVAR PÅ PUNKT 60 OG 61:

Siden april 2021 har supplerende finansiering ikke blot være været omfattet af overvågningsprocessen, men også en forudgående vurdering af den supplerende finansiering i den forstand, at Kommissionen bad om en rapport om anvendelsen af supplerende finansiering i projektgennemførelsesperioden, hvorved der lægges større vægt på behovet for at rapportere om den og være gennemsigtig med hensyn til dens anvendelse.

63 Udformningen af udvidelsesforanstaltningerne er en udfordring. De har til formål at forbedre støttemodtagernes forskningsresultater betydeligt på et udvalgt videnskabeligt område og gøre det lettere at opnå en vellykket konkurrencebaseret finansiering. Rekruttering af internationalt personale er en vigtig faktor for at nå disse mål. I den forbindelse kræver Kommissionen, at de førende forskere, som rekrutteres med henblik på gennemførelse af dette program, er fremragende forskere og forskningsledere inden for det pågældende forskningsområde med dokumenteret erfaring med effektiv ledelse.

Det fremgår af artikel 7.5 i Horisont Europa-forordningen (2021-2027), at: "Disse bestræbelser modsvares af forholdsmæssige foranstaltninger fra medlemsstaternes side, herunder gennem fastsættelse af attraktive lønninger for forskere, og støtte i form af EU-midler og nationale og regionale midler."

64 Inden for rammerne af Horisont Europa kræver Kommissionen som fastsat i arbejdsprogrammerne, at de lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen, klart beskriver den planlagte lønpakke for forskere på højt niveau og de kriterier, som lønningsniveauet er fastlagt efter, samt vedkommendes rolle, ansvarsområde og forpligtelser.

65 Under Horisont Europa (2021-2027) lægges der i Kommissionens arbejdsprogrammer også særlig vægt på udvidelsesforanstaltningernes bæredygtighed.

I den forbindelse anmoder Kommissionen ansøgeren om at fremlægge en investeringsplan, herunder tilsagn om supplerende finansiering fra de kompetente nationale/regionale myndigheder eller fra private til at afsætte finansielle midler (f.eks. midler fra programmer, der medfinansieres af EFRU eller andre kilder) til gennemførelse af det fremtidige center, navnlig med henblik på investering i infrastruktur og udstyr. Tilsagn om supplerende finansiering af projektet vil være en integreret del af evalueringen af forslaget.

Genereringen af yderligere indtægter fra udnyttelsen af deres forskningsresultater kræver et passende modenhedsniveau for den institution, der drager fordel af midlerne fra udvidelsen.

68 Spørgsmålet om at blive selv bærende efter EU-tilskuddets ophør er genstand for en bred debat under projekternes gennemgangsmøder. Det skal bemærkes, at det at være bæredygtig ikke er ensbetydende med at være uden nogen form for system. Det er normalt, at ekspertisecentre fortsat fungerer inden for visse rammer for et universitet eller en forskningsinstitution. Det faktum, at de fleste centre allerede nu formår at få konkurrencebaseret finansiering fra forskellige kilder, selv om projekterne endnu ikke er afsluttet, viser, at der gøres gode fremskridt i retning af at sikre deres bæredygtighed.

69 "Seals of Excellence" blev kun tildelt Teaming2-projektforslag i forbindelse med de første indkaldelser under Horisont 2020, der blev evalueret over kvalitetstærsklen, men som ikke blev finansieret på grund af det begrænsede budget for indkaldelsen.

Det forventes, at teaming under Horisont Europa vil blive en af de foranstaltninger, som vil få tildelt "Seal of Excellence".

72 Fællesskabets Informationstjeneste for Forskning og Udvikling (CORDIS) har et rigt og struktureret offentligt register med projektoplysninger såsom projektrelaterede faktablade, deltagere, rapporter, resultater og links til publikationer med åben adgang.

Oplysningerne leveres af projektstøttemodtagerne via det elektroniske datalager og indføres hver måned i CORDIS. Desuden er alle udvidelsesinstrumenter, alt efter deres juridiske typologi, samordnings- og støtteforanstaltninger, ikke egentlige forsknings- eller innovationsforanstaltninger, hvilket betyder, at forskningsresultater kun forekommer som en opfølgingsaktivitet, der ikke nødvendigvis er registreret i projektrapporterne.

76 Teamingforanstaltninger er udformet med henblik på at skabe nye ekspertisecentre eller modernisere eksisterende ekspertisecentre ved hjælp af et meget tæt og strategisk partnerskab med førende institutioner fra udlandet. Når først centrene er etableret, skal de fungere som fyrtårne med vidtrækkende gennemslagskraft og som rollemodeller for at tiltrække de bedste talenter. Desuden skal de vise den moderne ledelses- og forvaltningsmodels succes og dermed fremme generelle reformer i det nationale FoU-miljø.

I denne sammenhæng forventes de igangværende foranstaltninger at få en betydelig indvirkning på de lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen.

77 Professorater for det europæiske forskningsrum er udformet med henblik på at hjælpe universiteter eller forskningsorganisationer fra kvalificerede lande med at tiltrække og fastholde højt kvalificerede menneskelige ressourcer, under ledelse af en fremragende forsker og forskningsleder ("professorat for det europæiske forskningsrum") og gennemføre strukturelle ændringer for at skabe topkvalitet på varig basis.

I denne sammenhæng forventes de igangværende foranstaltninger at få en betydelig indvirkning på de lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen.

FÆLLES SVAR PÅ PUNKT 81-83:

I december 2021 offentliggjorde Forvaltningsorganet for Forskning rapporten om virkningerne af "udbredelse af topkvalitet og udvidelse af deltagerkredsen", herunder en række Horisont 2020-resultater samt fremtidsperspektiver for Horisont Europa.

Denne rapport giver et vist indblik i virkningen af udvidelsesprojekterne under Horisont 2020 som følge af teaming, parvist samarbejde og professorater for det europæiske forskningsrum.

Rapporten om virkningerne af udvidelsen omfatter overvejelser om og analyse af økonomiske, sociale og videnskabelige virkninger. Undersøgelsen af virkninger er illustreret efter virksomhedsstrukturen under Horisont Europa-rammeprogrammet om effektveje. De vigtigste virkninger, der er påvist i forbindelse med teaming, parvist samarbejde og professorater for det europæiske forskningsrum, og som understøttes af data fra undersøgelser, er fremlagt i rapporten, og hovedbudskaberne er taget til efterretning i konklusionerne og de endelige anbefalinger.

Kommissionen tager hensyn til konklusionerne fra denne rapport med henblik på yderligere politikudformning og overvågning af programmet.

84 Kommissionen arbejder på at identificere de bedste KPI'er for udvidelsesforanstaltninger i den nærmeste fremtid og på at finde mere forskelligartede måder at fremhæve projektets resultater på.

Ikke desto mindre har Kommissionen, som det fremgår af Revisionsrettens beretning, foretaget undersøgelser af støttemodtagerne med henblik på at vurdere projekternes fremskridt og nå frem til konklusioner om programmets fremskridt.

86 Kommissionen agter at indføre en ny foranstaltning inden for rammerne af udvidelsesporteføljen, der blev indført i arbejdsprogrammet for 2023-2024, for at hjælpe støttemodtagerne med formidling og udnyttelse af resultaterne. Opfølgning efter finansieringsperiodens udløb vil blive sikret ved hjælp af systematisk konsekvensanalyse af afsluttede projekter, når der er gået et passende tidsrum.

KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER (punkt 87-99)

Kommissionens svar:

87 Forsknings- og innovationspolitik (Fol) kan kun sigte mod mere ekspertise, hvis alle gør fremskridt. EU's Fol-system skal fremme en mere inklusiv tilgang, hvor alle kan deltage og få noget ud af det. De nuværende forskelle mellem førende Fol-lande og lande, der halter bagefter, kan udjævnes ved hjælp af Fol-investeringer og indførelse af strukturpolitiske reformer.

Tættere forbindelser mellem forskning og innovation og institutionelt samarbejde for at skabe færdigheder af høj kvalitet er også af afgørende betydning for at afhjælpe disse forskelle.

Desuden vil mindre Fol-avancerede lande kunne opgradere deres Fol-systemer, gøre dem stærkere og give EU som helhed mulighed for at gøre fremskridt ved at bygge videre på eksisterende ekspertise og forbinde dem med bredere netværk. Det er nødvendigt at mobilisere og koordinere alle tænkelige midler frem mod dette mål.

88 En vellykket gennemførelse af de foranstaltninger, som Kommissionen har iværksat, kræver, at de nationale og regionale systemer inddrages gennem fremskridt hen imod institutionelle reformer og omstillingsprocesser i Fol-systemet, også med henblik på at mobilisere nationale investeringer i Fol-kapacitet og øge Fol-aktørernes ekspertise i fællesskab med fremragende europæiske og internationale institutioner.

Anbefaling 1 — Styrke anvendelsen af politikstøttefaciliteten

1 A) Kommissionen accepterer anbefalingen.

1 B) Kommissionen accepterer den foreslåede anbefaling om at indføre mekanismer (såsom PSF open) for at sikre gennemførelsen af de anbefalinger, der er udarbejdet i forbindelse med tidligere PSF-landeøvelser, og i overensstemmelse med det europæiske semester og reformplaner i forbindelse med genopretnings- og resiliensplaner.

91 Horisont Europa har som en fortsættelse af Horisont 2020 til formål at øge støttemodtagernes deltagelse i rammeprogrammet fra udvidelsesforanstaltningerne.

Kommissionen er bekendt med Revisionsrettens bemærkninger og vil handle i overensstemmelse hermed.

Anbefaling 2 — Sigte mod en mere afbalanceret deltagelse i udvidelsesforanstaltningerne

Kommissionen accepterer anbefalingen og vil undersøge mulige foranstaltninger under hensyntagen til udviklingen i de lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen.

94 Selv om Kommissionen løbende har lagt vægt på den supplerende finansiering af udvidelsesprojekterne (dvs. forudgående kontrol), er omfanget af Kommissionens overvågning blevet forbedret i løbet af projektet. I den forbindelse bad Kommissionen om en rapport om anvendelsen af supplerende finansiering i projektgennemførelsesperioden, hvorved der blev lagt større vægt på behovet for at rapportere om den og være gennemsigtig med hensyn til dens anvendelse.

Anbefaling 3 — Fremme rettidig adgang til supplerende finansiering

Kommissionen accepterer anbefalingen.

Artikel 73 i forordningen om fælles bestemmelser for EU-midler, der gennemføres inden for rammerne af delt forvaltning i programperioden 2021-2027, fastsætter regler, der gælder for forvaltningsmyndighedernes udvælgelse af operationer. Stk. 4 i denne artikel indeholder særlige bestemmelser for operationer, der medfinansieres af Horisont Europa, eller som er blevet tildelt et "Seal of Excellence". Disse bestemmelser kan lette og fremskynde forvaltningen af sådanne operationer. Kommissionen er i øjeblikket i færd med at udarbejde retningslinjer for synergier mellem Horisont Europa og EFRU (herunder om anvendelse af "Seal of Excellence" og teaming).

95 De foranstaltninger, der blev vedtaget i det tidligere Horisont 2020-program, bliver for det meste stadig gennemført.

Kommissionens nye rammeprogram Horisont Europa fortsætter disse bestræbelser og følger op på erfaringerne fra det tidligere program og rapporterne samt overvågningen i forbindelse med de igangværende projekter.

96 Se Kommissionens svar på punkt 72.

Anbefaling 4 — Styrke projektledernes kapacitet til at udnytte deres forskningsresultater

4 A) Kommissionen accepterer anbefalingen.

4 B) Kommissionen accepterer anbefalingen.

4 C) Kommissionen accepterer anbefalingen.

98 Se Kommissionens svar på punkt 59.

99 Kommissionen vil udarbejde et sammenhængende sæt af KPI'er for hele porteføljen af udvidelsesforanstaltninger under hensyntagen til de specifikke krav i de enkelte foranstaltninger. Dette vil omfatte et vejledende dokument, der er obligatorisk for modtagerne at gennemføre.

Anbefaling 5 — Styrke overvågningen af udvidelsesforanstaltningerne

5 A) Kommissionen accepterer anbefalingen.

5 B) Kommissionen accepterer anbefalingen.